Muistio

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa-Myllymäki

14.11.2019

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle
HE 85/2019 vp

1 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023 sekä laeiksi verontilityslain ja tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Verojaosto on varannut Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lle mahdollisuuden antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä laiksi kone- ja laiteinvestointien korotetuista poistoista verovuosina 2020-2023.

Lausuntonamme esitämme seuraavaa.

EK pitää erittäin tärkeänä sitä, että hallitus tukee yritysten investointeja ja siten kasvua ja työllisyyden kehitystä myös verotuksen keinoin. Kaksinkertaiset poistot voivat alentaa kynnystä investointipäätöksen tekemiseen ja vauhdittavat uusien investointien aloittamista. Investoinnit taas lisäävät tuottavuutta. Kaksinkertaiset poistot kannustavat siten teollisuutta uusiutumaan ja luomaan uusia tuotteita ja ratkaisuja.

Esitetty oikeus kaksinkertaisten poistojen tekemiseen on tervetullut avaus tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja osoittaa arvostusta yrittäjien ja omistajien tekemille panostuksille. Korotetut poistot tulee ottaa käyttöön esityksen mukaisesti heti vuonna 2020. Kaikkien 1.1.2020 jälkeen asennettavien laitteiden ja koneiden tulee olla kaksinkertaisten poistojen piirissä, vaikka tilaus on tehty jo vuoden 2019 puolella, jos laite tai kone otetaan käyttöön vuonna 2020 (tai myöhempinä säännöksen voimassaolovuosina).

Yritysten näkökulmasta on tärkeää, että kaksinkertaisten poistojen tekeminen johtaisi mahdollisimman vähäiseen hallinnolliseen taakkaan ja että lain soveltamisaika olisi riittävän pitkä. Yritykset tekevät investointipäätöksiä huomattavasti 4 vuotta pidemmällä aikavälillä. Tällaisessa päätöksenteossa on tärkeää, että investointien tuottolaskelmiin vaikuttavat verotukselliset ratkaisut olisivat mahdollisimman suurella varmuudella tiedossa vuosiksi eteenpäin. Lisäksi murrettujen tilikausien käyttö voi johtaa siihen, että lain soveltamisaika jää yksittäisissä yrityksissä neljää vuotta huomattavastikin lyhyemmäksi. Näin ollen tulisi harkita lain soveltamisalan pidentämistä esitetystä 4 vuodesta tai jopa sen säätämistä pysyväksi. Tämä vähentäisi myös verovelvollisten ja Verohallinnon hallinnollisia kustannuksia.

EK pitää hyvänä sitä, että kaksinkertaisten poistojen tekemistä ei ole rajattu pelkästään tuotannollisten investointien tekemiseen. On tärkeää, että kaksinkertaiset poistit soveltuvat kaikkiin EVL 30 §:n mukaan poistettaviin uusinvestointeihin ilman käyttötarkoitukseen liittyviä rajauksia, toisin kuin aikaisemmissa vastaavissa kannustimissa. Tämä

tullee vähentämään tulkintaongelmia ja helpottamaan kannustimen soveltamista.

Sen sijaan kaksinkertaisten poistojen rajaaminen pelkästään uuteen irtaimeen käyttöomaisuuteen on ratkaisu, jota tulisi harkita uudelleen. Useat yritykset investoivat myös käytettyinä hankittaviin koneisiin ja laitteisiin. Korotettujen poistojen rajoittaminen pelkästään uusiin koneisiin ja laitteisiin jättää lain soveltamisalan ulkopuolelle monille, erityisesti pk-yrityksille, tärkeän osan investoinneista. Käytettynä hankittavien koneiden ja laitteiden hankintamenon tuleminen korotettujen poistojen piiriin olisi myös linjassa sen kanssa, että irtaimen käyttöomaisuuden laajennus-, muutos- uudistus- ja muut vastaavat perusparannusmenot sekä suurehkot korjausmenot ovat esityksen mukaan korotettujen poistojen piirissä. Lisäksi käytettyjen laitteiden sisällyttäminen säännöksen soveltamisalaan tukisi hallitukselle tärkeitä tavoitteita mm. kiertotalouden ja kestävän kehityksen edistämisestä.

Käytettyjen koneiden ja kaluston jättäminen soveltamisalan ulkopuolella kannustaa investoimaan uusiin koneisiin ja kalusteisiin käytettyjen asemesta, mikä on ympäristön kannalta kuormittavampaa erityisesti silloin, kun kyse ei ole ympäristöystävällisempään teknologiaan siirtymisestä. Käytettyjen koneiden ja laitteiden lisäämisellä lain soveltamisalaan ei pitäisi olla myöskään suurta fiskaalista merkitystä, koska esityksen mukaan ne muodostavat vain noin 10 % investoinneista ja ottaen huomioon sen, että myynti vastaavasti tuloutuu käytetyn koneen tai laitteen myyjän verotuksessa.

Esitetyn kannustimen soveltuminen jää monien sektoreiden yrityksissä suhteellisen rajalliseksi alan merkittävämpien investointien ollessa EVL 24 §:n mukaan poistettavia (esim. IT-investoinnit). Laajempien kasvu- ja työllisyysvaikutusten saavuttamiseksi tämän tai mahdollisten tulevien poistokannustinten ulottaminen myös muihin kuin irtaimeen käyttöomaisuuteen (ts. teolliseen tuotantoon) tehtäviin investointeihin voisikin olla harkinnan arvoista. Myös elinkeinotoiminnan käytössä olevien rakennusten lisäämistä lain soveltamisalaan tulisi harkita jatkossa.

Esityksestä tulisi ilmetä, että merkittävät investoinnit jo olemassa olevien koneiden ja laitteiden korjaamiseen, uudistamiseen, muuttamiseen ja laajentamiseen kuuluvat lain soveltamisalaan.